

Sociální psychologie 11

Meziskupinové vztahy

Dotaz na minulou přednášku

Kdy a jak vzniká agrese?

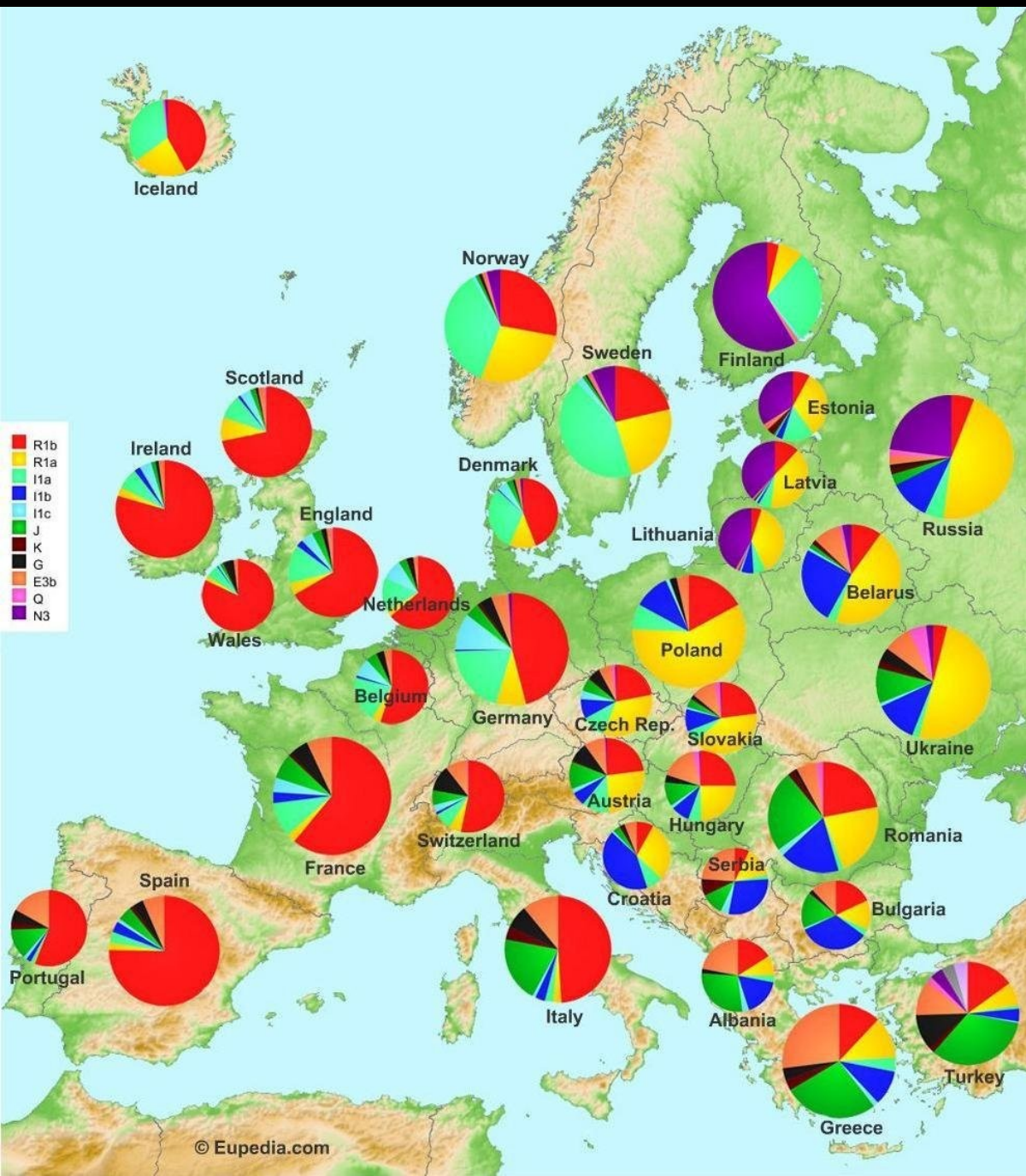
Jaké faktory zvyšují pravděpodobnost agresivního chování?

Meziskupinové vztahy

= chování příslušníků jedné skupiny k příslušníkům druhé skupiny

Zvláště se jedná o meziskupinové konflikty a předsudky.

Příklady ze současných médií?

Haploskupiny a národy:

R₁B: Celtic, Germanic, Alpine

R₁a : Slavs, Kurgan

I₁a: Nordic- Viking

I₁c: Germanic / Central-Nordic

I₁b: South Slavic

J : Mediterranean

(Ancient Greeks and Romans)

G : Caucasian

E₃b : Balkanic

Q: Hunnic

N : Uralic- Siberian

Meziskupinové vztahy

Častější než otevřené meziskupinové konflikty (KKK, skinheads) jsou různé formy **předsudků**, tj. zastávání nelichotivých postojů ke členům urč. soc. skupiny či kategorie (rasismus, sexismus, proti soc. třídě, hodnotám a postojům, věku, postižení, náboženství, sexualitě, národnosti, zaměstnání, vzdělání apod.).

Rasismus a xenofobie (listopad 2016)

Pavel Janouš Můj Bango chápu plně tvé rozhořčení nad tím že zase jsi byl za tím hnusným Ortelem. Víš čím to bude? On je bílý a ty ne, dále zpívá o něčem a texty mají smysl tvoje ne, A hlavně je to nacionalista bojující za svůj národ a zemi a to žádný cikán být nemůže jelikož cikánský národ není a nebude a cikánská země taky ne. Takže ortel for ever a jdi se vyplakat do prasečáku v Letech.
Like · Reply · 5 · 1 hr

Tomáš Knitl Bango Bango, máš to trochu popletený vid?? A že vám, cikánům není bílý brát od nás bílých sociální dávky, že vám, cikánům nevadí parazitovat na naši společnost?? Drž radši hubu ty rádo by umělec...
Like · Reply · 2 · 2 hrs

Milan Hoffinger Já se těším až to slovo rasismus někdo vyskřítne ze slovníku všude podloučím a ctu rasismus nebo xenofob vo je to za picoviny furt nemám rád muslimy a tyhle meči at si Banga vylíže prdel a všichni sním co pískali !!!!! Ortel je česká kapela nade a Banga ty vole nemám slov ???? Ocem spíváš kundo proč spíváš ciganský co ????? Tak kdo xenofob a rasista Pico
Like · Reply · 1 · 2 hrs

Lukyn Whistleman Kubín Nojooo cikán aby se neozval . Bez si zaskotacit do lumiku za kamaráda a necpi se mezi lidi ...
Like · Reply · 4 · 3 hrs

Antonín Matocha Co to meles za hovadiny ty cmoude, kdyby jste se nechovali tak jak se chovate tak by byl klid. Jak řekne někdo něco jiného než se vám hodí, tak je hned nacek a rasista!!! Ano jsem rasista, ale hlavně jsem vlastenec. A Tomáš Ortel poukazuje hlavně na vlastenectví a za to mu tleskám. 😊
Like · Reply · 2 · 2 hrs

Martin Duffiss Dufek Vy mamrdi cikanský, tady nadavate jaky jsme my cechackove kurvy a vse mozne ale nase davky vam kupodivu chutnaji . Nechapu ze jeste dychate za to svoje vyjadrovani k cechum . Udelej te nam radost a zbalte se a tahnete odkud jste prisly a kdyz odtahnete tak vase davky muzeme rozdelit nasim seniorum který celý život tvrde pracovali a budu mít jistotu ze z mych daní dají peníze nekomu kdo je opravdu potrebuje .
Like · Reply · 15 · 4 hrs

Filip Stropnický Podíval ses někdy do zrcadla, negfe?? Možná bys pochopil, proč mu všichni tleskali. Protože černý zrmlí, jako seš ty, akorát vysáváš tuhle republiku a vytváříš tady zlo. Tak se prober a táhni někam hajzlu, kde jsou na vás zvědaví.
Like · Reply · 11 · 1 hr

Jan Fišer Tak se zvedni a táhni z republiky cikáne!!!
Like · Reply · 4 · 16 mins

Zuzana Bargerova Radek je v Česku doma rovnako ako Vy. SORRY.
See Translation
Like · Reply · 6 mins

Jan Fišer Cikáni tu nejsou doma a ještě se jich zastáváš, tak tahni taky ty kundo slovenská!!!
Like · Reply · 3 mins

Aleš Rozsival Cigoš a černá tlama se zde vyblí. Nevyhrál to on tak šíří nenávisť. Jako všichni negři.
Like · Reply · 1 · 17 mins

Mira Wágner Lepší Ortel než nějaké podalanej gipsy cz nebo jiná verbeš... Jste jen náplavou tady pro ten Českéj stát !!
Like · Reply · 3 · 1 hr · Edited

Honzka Ježek Curak černej, kdyby nezpíval tak je stejně na podpoře jako všichni černý svině. Jeho prarodiče měli zabit v tom táboře, dnes by aspoň takhle nesluníčkali.
Like · Reply · 1 hr

Jaroslav Gabera a hlavne kdo není nacek tak podporuje cikany hura mesični podpora 30000 litru bílej jen 9000 litru radši budu nacek než podporovat negri nebo uprchlíky kdo semnou nesouhlasí tak at si neztezuje ze musí dělat na cikani a uprchlíky a pronase byli děti zbyrame vicka a vitady pomlouvate co nemaj radi barevny a musí za vas davat prachy na černý zmrdy ty co je podporujou tak at davaj vic peněz ze svých vejplat
Like · Reply · 1 · 46 mins

Hcětjov Cevilap Dej mi bouchacku beztrčnost a tyhle mrdky budu strilet na potkani. Dej mi vládu a vsechny tyhle spiny jdou do plynu !!!
Like · Reply · 2 · 19 hrs

Robert Robby Pařík Vsak by nam tu bez toho vseho "odpadu" bylo lépe. A je mi jedno jestli je to vetnamec nebo muslim. Tohle je "moje země" a chci ji pro sebe a svoje bílé děti. My se jim taky do jejich země nesereme. A UPOZORNUJI ZE TO NENÍ RASISMUS, ALE VLASTENECKA HRDOST. a... See More

Petr Houbář Blažiček Podívej se cikánku - my jsme Češi a jsme tady doma. Ty tu doma nejsi, nepatíš sem. At se budeš snažit sebevic, tvoje vlast je Indie - a když už tady parazituješ, tak aspoň drž hubu, ty tady nebudeš nic diktovat - MY jsme tady

Teorie autoritářské osobnosti

Kde se předsudek bere?

Rozšířenou představou je, že předsudek je především osobnostní problém.

Adorno, Frenkel-Brunswick, Levinson & Sanford (1950) vycházeli z psychoanalytické perspektivy: příliš autoritativní rodiče příliš frustrují děti... agresivita proti rodičům je přesměrována na slabší či neschopnější (menšiny). Výsledkem je přílišná uctivost k autoritám a otevřené nepřátelství k menšinám – tzv. autoritářská osobnost.

Teorie autoritářské osobnosti

Tzn. u osob s autoritářskými postoji bychom měli najít přísnější výchovu v dětství.

Adorno a kol. vyvinuli osobnostní dotazník: F-škálu (fašismus). Dospělí s vysokým skóre měli odlišné dětství a dogmatictější postoje.

Dále se potvrdil vztah:

- Předsudky k etnickým skupinám (Sinha & Hassan, 1975)
- Etnocentrismus v Holandsku (Meloan, Hagendoorn, Raaijmakers & Visser, 1988)
- Proti ment. postiženým a nemocným AIDS (Hanson & Blohm, 1974)
- Sex. agrese mužů vůči ženám (Walker, Rowe & Quinsey, 1993)

Teorie autoritářské osobnosti

Proti této teorii lze namítnout:

1. Se změnou soc. skupiny (např. pracovní sk.) se často mění i postoje, resp. předsudky= ovlivňují nás normy soc. skupiny (studenti v liberálních kolejích; Siegel, 1957).
2. Předpojatost vůči černochům v JAR nesouvisela tolik s autoritářstvím (nízké F-skóre), větší vliv měly spol. normy.
3. Teorie nevysvětluje celkovou uniformnost (jednotnost) většiny předsudků. (srov. nacismus v Německu aj.)
4. Předsudky vznikají jako reakce na určitou situaci – velmi rychle na to, aby se šířily společností jen cestou výchovy. (srov. dnešek, kdy se urč. část obyvatel radikalizuje)

Teorie obětního beránka

Hovland & Sears (1940) upozornili na to, že 5000 lynčů v USA (mezi lety 1882 a 1930) souvisela s ekonomicko-zemědělskými ukazateli: s ekon. recesí a ve špatných letech počet lynčů rostl.

Jak to spolu souvisí?

Hovland & Sears (1940) vyšli z teorie frustrace-agrese (Dollard & kol., 1939). Agresoři namířili svoji A proti slabším a dostupnějším cílům.

Teorie obětního beránka

Miller & Bugelski (1948) experiment: muži v táboře se těšili na výlet do města, ten byl zrušen. Měřili před a po postoje k národ. menšinám. Po frustraci byly postoje mnohem méně příznivé.

Proti: nestejně výsledky ve výzkumech a fakt, že *absolutní* míra F má často menší vliv než pocítovaná *relativní* F. Navíc tato teorie tvrdí, že meziskupinové chování je motivováno emocemi a nikoli cíli.

Shrnutí

Problémem předešlých teorií je, že nijak nerozlišují mezi chováním ve skupině a mimo ni. V obou situacích člověk podléhá týmž vlivům: výchově a frustraci.

Jakkoli podmínky výchovy musejí být rozdílné, projevy osob ve skupinách jsou velmi uniformní (srov. oslavu vítězství národního týmu).

To vedlo Tajfela (1978) k tvrzení, že je nutné rozlišovat mezi interpersonálním a meziskupinovým chováním.

Dle Brown, 2006, s. 540-542

Interpersonální chování znamená jednat jako jedinec s urč. osobnostními rysy a sklony.

Meziskupinové chování znamená jednat jako člen skupiny (jako náboženský terorista).

- V 1. případě jsou individuální rozdíly a konstelace důležitější než různé soc. kategorie, k nimž čl. přísluší.
- V 2. případě platí opak: kdo čl. je, je méně důležité než to, ke které náboženské sektě agresor a oběti patří (srov. šíité a sunnité).

Tajfel tvrdil, že soc. chování se bude nacházet kdekoli na kontinuu definovaným dvěma extrémy: interpersonální a meziskupinové chování. Kde se bude nacházet záleží na několika faktorech.

1. Lehkost s jakou lze identifikovat různé soc. kategorie, resp. soc. skupiny: muži x ženy, barva pleti, vlasů, jiná charakteristika, chudí x bohatí atd. Tam, kde je snadné odlišovat kategorie, bude chování tíhnout k meziskupinovému pólu.
2. Míra do jaké je chování ve skupině uniformní (dle skupinové koheze). Jsou skupiny, které umožňují individuálnější chování, a skupiny uniformnější. Aj.

Skupinové cíle

Užitečnější může být podívat se na meziskupinovou interakci z hlediska cílů skupin: Jsou cíle obou skupin slučitelné či neslučitelné? Usiluje jedna sk. o něco na úkor druhé? Či jsou jejich cíle shodné?

Příklady neslučitelných a slučitelných cílů?

Nejznámějším zastáncem tohoto přístupu je Sherif (1966).

Výzkumy z letního tábora (Sherif & Sherif, 1953) a další

Výběr 12letých chlapců vyloučil předchozí deprivaci či autoritářskou výchovu.

3 letní pobyty (22-24 zkoumaných osob)

Rozdělení do dvou skupin (jednou o sobě vůbec dopředu nevěděli).

Spontánně zazněly návrhy k poměření sil.

Výzkumy z letního tábora (Sherif & Sherif, 1953) a další

Navození meziskupinového konfliktu: soutěž skupin o pohár a výhru.

To vedlo k posunu od vzájemné nezávislosti ke stavu negativní závislosti.

Ihned se změnilo i chování: nenechali si ujít příležitost k posmívání i k fyz. potyčkám.

Při hodnocení výkonu nadřžovali členům vztažné skupiny.

Výzkumy z letního tábora (Sherif & Sherif, 1953) a další

Navození kooperace: porouchal se zásobovací vůz a obě skupiny se musely spojit, aby jej odtáhly do tábora.

Po několika podobných spojujících aktivitách přestali být k druhé skupině tak agresivní a méně protěžovali vlastní skupinu.

Chování se měnilo dle změn meziskupinových vztahů. Změny byly příliš rychlé a rozšířené, než aby je bylo možno přisuzovat osobnostním dispozicím.

Děkuji za pozornost